

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

29 май 2019 г.

12:00 ч.

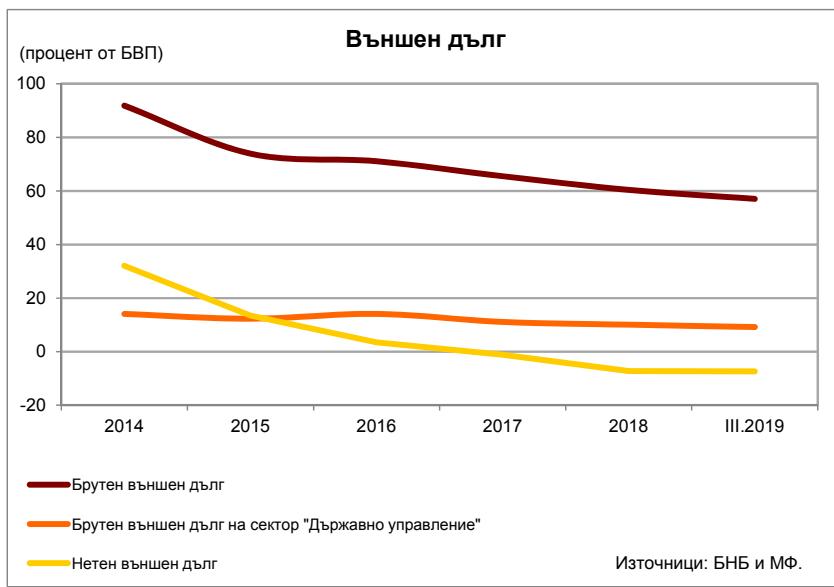
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Март 2019 г.

Брутният външен дълг¹ в края на март 2019 г. е 33 740.3 млн. евро (57.1% от БВП²), което е с 397.5 млн. евро (1.2%) повече в сравнение с края на 2018 г. (33 342.7 млн. евро, 60.4% от БВП). Дългът нараства със 100.9 млн. евро (0.3%) спрямо март 2018 г. (33 639.4 млн. евро, 61% от БВП).

В края на март 2019 г. дългосрочните задължения са 25 328 млн. евро (75.1% от брутния дълг, 42.8% от БВП), като нарастват със 154 млн. евро (0.6%) спрямо края на 2018 г. (25 174 млн. евро, 75.5% от дълга, 45.6% от БВП). Дългосрочният дълг намалява с 326.6 млн. евро (1.3%) спрямо март 2018 г. (25 654.7 млн. евро, 46.5% от БВП). Краткосрочните задължения възлизат на 8412.3 млн. евро (24.9% от брутния дълг, 14.2% от БВП) и нарастват с 243.5 млн. евро (3%) спрямо края на 2018 г. (8168.7 млн. евро, 24.5% от дълга, 14.8% от БВП). Краткосрочният външен дълг нараства с 427.5 млн. евро (5.4%) спрямо март 2018 г. (7984.8 млн. евро, 14.5% от БВП).

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление*³ в края на март 2019 г. е 5439.4 млн. евро (9.2% от БВП). Спрямо края на 2018 г. (5550.5 млн. евро, 10.1% от БВП) той намалява със 111.1 млн. евро (2%). Външните задължения на сектора се понижават с 204 млн. евро (3.6%) спрямо март 2018 г. (5643.3 млн. евро, 10.2% от БВП).

Външните задължения на сектор *Банки* са 4620.3 млн. евро (7.8% от БВП). Те се повишават със 17.4 млн. евро (0.4%) спрямо края на 2018 г. (4602.9 млн. евро, 8.3% от БВП). Дългът на сектор *Банки* нараства с 261.5 млн. евро (6%)

¹ Предварителни данни. Данните за януари – февруари 2019 г. са ревизирани. Съгласно методологическите бележки, с отчета за април 2019 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари – март 2019 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnbg.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 59 129 млн. евро за 2019 г. (прогноза на БНБ) и 55 181.3 млн. евро за 2018 г. (данни на НСИ от 07.03.2019 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

спрямо март 2018 г. (4358.8 млн. евро, 7.9% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁴ са 10 768.6 млн. евро (18.2% от БВП). Те нарастват със 138.5 млн. евро (1.3%) спрямо края на 2018 г. (10 630.2 млн. евро, 19.3% от БВП). Дългът на сектора намалява с 23.1 млн. евро (0.2%) спрямо март 2018 г. (10 791.8 млн. евро, 19.6% от БВП).

В края на март 2019 г. *вътрешнофирменото кредитиране*⁴ е 12 912 млн. евро (21.8% от БВП), което е с 352.8 млн. евро (2.8%) повече в сравнение с края на 2018 г. (12 559.2 млн. евро, 22.8% от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране нараства с 66.5 млн. евро (0.5%) спрямо март 2018 г. (12 845.5 млн. евро, 23.3% от БВП).

През януари – март 2019 г. **полученото външно финансиране** от нерезиденти е в размер на 1525.6 млн. евро (2.6% от БВП) при 1309.5 млн. евро (2.4% от БВП) за януари – март 2018 г. От тях 40.6 млн. евро (2.7% от общия размер) са за сектор *Държавно управление*, 231.7 млн. евро (15.2% от общия размер) за сектор *Банки*, 258.2 млн. евро (16.9%) за *Други сектори*⁴, а 995.1 млн. евро (65.2%) са *вътрешнофирмено кредитиране*⁴.

През януари – март 2019 г. извършените плащания по **обслужването на брутния външен дълг** са 1147.9 млн. евро (1.9% от БВП) при 1425.8 млн. евро (2.6% от БВП) за януари – март 2018 г.

Нетният външен дълг⁵ в края на март 2019 г. е отрицателен в размер на 4337 млн. евро (7.3% от БВП), като намалява с 322.6 млн. евро (8%) спрямо края на 2018 г. (отрицателна стойност от 4014.4 млн. евро, 7.3% от БВП). Понижението се дължи на по-голямото увеличение на брутните външни активи (със 720.1 млн. евро, 1.9%) в сравнение с нарастването на брутния външен дълг (с 397.5 млн. евро, 1.2%). Нетният външен дълг намалява с 3417.9 млн. евро спрямо март 2018 г. (отрицателна стойност от 919.1 млн. евро, 1.7% от БВП).

⁴ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁵ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на брутния външен дълг и размера на брутните външни активи. Брутните външни активи включват резервните активи на БНБ, активите на банките в чужбина и депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ¹ (По институционални сектори)

	III. 2018				XII. 2018				II. 2019				III. 2019				Изменение					
	млн. евро		% от БВП		млн. евро		% от БВП		млн. евро		% от БВП		млн. евро		% от БВП		III. 2019 / II. 2018		III. 2019 / XII. 2018		III. 2019 / III. 2018	
																	%	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро
Дългосрочен външен дълг ⁶	25654.7	46.5	25174.0	45.6	25294.1	42.8	25328.0	42.8	33.9	0.1	154.0	0.6	-326.6	-1.2								
Краткосрочен външен дълг	7984.8	14.5	8168.7	14.8	8293.3	14.0	8412.3	14.2	119.0	1.4	243.5	3.0	427.5	5.4								
Външен дълг на публичния сектор	6224.2	11.3	6132.9	11.1	6089.5	10.3	6013.2	10.2	-76.3	-1.3	-119.7	-2.0	-211.0	-3.3								
Външен дълг на частния сектор	27415.2	49.7	27209.9	49.3	27497.9	46.5	27727.1	46.9	229.2	0.8	517.2	1.9	311.9	1.1								
Револвиращи кредити ⁷	2559.6	4.6	2612.5	4.7	2713.1	4.6	2735.9	4.6	22.9	0.8	123.4	4.7	176.3	6.9								
Търговски кредити ⁷	3252.5	5.9	3635.3	6.6	3747.0	6.3	3775.2	6.4	28.2	0.8	139.9	3.8	522.8	16.1								
Заеми, платими при поискване ⁷	6358.2	11.5	6651.8	12.1	6736.4	11.4	6756.4	11.4	20.0	0.3	104.6	1.6	398.2	6.3								
вкл. вътрешноfirmени заеми	4478.8	8.1	4748.7	8.6	4676.1	7.9	4691.8	7.9	15.7	0.3	-56.9	-1.2	213.0	4.8								
вкл. заеми на банки	103.7	0.2	100.8	0.2	99.9	0.2	99.9	0.2	0.0	0.0	-0.8	-0.8	-3.7	-3.6								
Заеми без краен срок по договор ⁸	778.5	1.4	996.5	1.8	997.3	1.7	997.1	1.7	-0.2	0.0	0.6	0.1	218.6	28.1								
вкл. вътрешноfirmени заеми	472.3	0.9	458.7	0.8	461.7	0.8	461.6	0.8	-0.1	0.0	2.9	0.6	-10.7	-2.3								
вкл. заеми на банки	43.7	0.1	39.8	0.1	39.5	0.1	39.4	0.1	-0.1	-0.3	-0.4	-0.9	-4.3	-9.8								
Разпределени СПТ	720.7	1.3	742.0	1.3	748.1	1.3	748.1	1.3	0.0	0.0	6.1	0.8	27.3	3.8								

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЛБ), данните за януари – февруари 2019 г.

са ревизирани. С отчет за април 2019 г. предстои ревизия на данните за януари – март 2019 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Източник: Министерство на финансите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг – предварителни данни за март 2019 г. към 7 май 2019 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Включват се държавните ценни книжа, емитирани от правителството на вътрешния и на международните пазари, притежавани от нерезиденти.

⁴ По данни от банките.

⁵ Включват се кредити (без вътрешноfirmени кредити), декларирани и отчитани периодично в БНБ, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите – предварителни данни за март 2019 г. към 7 май 2019 г.).

⁶ Задълженията по преки инвестиции се включват в размера на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и 7.5 на Ръководството по статистика на външния дълг, 2003 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2003).

⁷ Данните се включват в размера на брутния външен дълг.

⁸ Съгласно Ръководството по статистика на външния дълг, 2003 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2003) пар. 69, заеми без определен срок по договор се считат за дългосрочни.

ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ¹
 (По институционални сектори)

(в млн. евро)

	III. 2018	I. - III. 2018	III. 2019	I. - III. 2019	Изменение I. - III. 2019 / I. - III. 2018
I. Държавно управление²	60.9	88.8	16.3	40.6	-48.1
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	60.9	88.8	16.3	40.6	-48.1
Облигации ³	40.9	68.8	2.3	26.7	-42.1
Заеми	20.0	20.0	14.0	14.0	-6.0
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
II. Банки⁴	229.4	241.2	143.2	231.7	-9.6
Краткосрочни	229.4	235.2	141.2	227.6	-7.6
Заеми	0.0	0.1	0.0	11.5	11.4
Депозити ⁵	64.1	64.1	141.2	190.7	126.6
Други задължения	165.3	171.0	0.0	25.4	-145.6
Дългосрочни	0.0	6.0	2.0	4.0	-2.0
Облигации	0.0	0.0	1.0	1.0	1.0
Заеми	0.0	6.0	1.0	3.0	-3.0
IV. Други сектори⁶	128.4	351.2	109.5	258.2	-93.0
Краткосрочни	25.7	77.5	25.6	72.1	-5.4
Инструменти на паричния пазар	0.0	12.9	0.0	23.5	10.6
Заеми	25.7	64.6	25.6	48.6	-16.0
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	102.8	273.7	83.9	186.1	-87.6
Облигации	5.9	22.9	0.0	4.2	-18.7
Заеми	96.9	250.8	83.9	181.9	-68.8
V. Преки инвестиции: вътрешнофирмено кредитиране	217.5	628.3	422.3	995.1	366.8
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	636.2	1309.5	691.4	1525.6	216.1

Допълнителни статии

Дългосрочен външен дълг ⁷	381.2	996.7	524.6	1225.8	229.1
Краткосрочен външен дълг	255.0	312.8	166.8	299.8	-13.0
Външен дълг на публичния сектор	60.9	88.8	16.3	40.6	-48.1
Външен дълг на частния сектор	575.4	1220.7	675.1	1484.9	264.2
Революращи кредити ⁸	396.0	1501.0	540.0	1301.9	-199.1
Търговски кредити ^{8, 9}	0.0	0.6	28.2	139.9	139.3

¹ Фактически получени кредити и депозити.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резерватите активи в рамките на ЕСЛДБ*).

данные за януари – февруари 2019 г. са ревизирани. С отчета за април 2019 г. предстои ревизия на данните за януари – март 2019 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавни и държавногарантирани дълг* – предварителни данни за март 2019 г. към 7 май 2019 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Поради прилагането на резидентния принцип нетното намаление на размера на държаните от резиденти ценни книжа, емитирани на международните пазари през отчетния месец представлява нетно нарастване на задълженията към нерезиденти и се отразява в получени кредити и депозити със знак плюс.

⁴ По данни от банките.

⁵ Не са включени получените депозити, свързани с условни задължения.

⁶ Включват се получени кредити (без вътрешнофирмени кредити), декларирани и отчитани периодично в БНБ, както и държавногарантирани кредити (източник: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг на Министерството на финансите – предварителни данни за март 2019 г. към 7 май 2019 г.).

⁷ В съответствие с изискванията на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*External Debt Statistics Guide for Compilers and Users*, IMF 2003 т.3.14 и 7.5 полученните кредити по преки инвестиции се включват в дългосрочния външен дълг).

⁸ Данните не се включват в таблицата *Получени кредити и депозити по институционални сектори*.

⁹ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблици *Получени кредити и депозити* (приложения 11 и 12), а нетното намаление – в таблици *Обслужване на брутния външен дълг* (приложения 13 и 14).

ОБСЛУЖВАНЕ НА БРУТНИЯ ВЪНШЕН ДЪЛГ¹
(По институционални сектори)

	III. 2018			I. - III. 2018			III. 2019			I. - III. 2019			Изменение I. - III. 2019 / I. - III. 2018		
	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо	Главница	Лихва	Общо
I. Държавно управление²	55.2	64.5	119.7	186.7	66.1	252.8	89.7	65.7	155.5	150.2	67.4	217.6	-36.5	1.3	-35.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	55.2	64.5	119.7	186.7	66.1	252.8	89.7	65.7	155.5	150.2	67.4	217.6	-36.5	1.3	-35.2
Облигации ³	38.2	59.3	97.5	150.1	59.8	209.9	83.7	60.9	144.6	141.2	61.4	202.6	-8.9	1.6	-7.3
Заеми	17.0	5.2	22.2	36.6	6.3	43.0	6.0	4.9	10.9	9.0	6.0	15.0	-27.6	-0.3	-27.9
II. Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
III. Банки⁴	16.9	0.7	17.6	158.8	0.9	159.7	80.4	0.5	80.9	144.6	0.9	145.5	-14.2	0.0	-14.2
Краткосрочни	0.6	0.0	0.6	132.6	0.0	132.6	52.7	0.0	52.7	102.4	0.0	102.4	-30.2	0.0	-30.2
Заеми	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	13.8	0.0	13.8	12.6	0.0	12.6
Депозити	0.0	0.0	0.0	102.9	0.0	102.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-102.9	0.0	-102.9
Други задължения	0.6	0.0	0.6	28.5	0.0	28.5	52.6	0.0	52.6	88.6	0.0	88.6	60.1	0.0	60.1
Дългосрочни	16.3	0.7	17.0	26.2	0.9	27.1	27.7	0.5	28.3	42.2	0.9	43.1	16.0	0.0	16.0
Облигации	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми	16.3	0.7	17.0	26.2	0.9	27.1	27.7	0.5	28.3	42.2	0.9	43.1	16.1	0.0	16.0
IV. Други сектори⁵	206.5	5.5	212.0	395.6	18.9	414.5	44.0	5.2	49.2	186.8	16.5	203.2	-208.9	-2.4	-211.3
Краткосрочни	36.7	0.0	36.7	89.5	3.3	92.8	4.2	0.0	4.3	60.5	3.1	63.5	-29.0	-0.3	-29.3
Инструменти на паричния пазар	12.8	0.0	12.8	12.8	0.0	12.8	1.4	0.0	1.4	1.4	0.0	1.4	-11.4	0.0	-11.4
Заеми	23.9	0.0	23.9	76.7	3.3	80.0	2.8	0.0	2.9	59.1	3.1	62.1	-17.6	-0.3	-17.9
Други задължения	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	169.8	5.4	175.2	306.1	15.6	321.7	39.8	5.1	45.0	126.3	13.4	139.7	-179.8	-2.2	-182.0
Облигации	0.0	0.0	0.0	33.6	0.0	33.6	0.0	0.0	0.0	4.5	0.0	4.5	-29.1	0.0	-29.1
Заеми	169.8	5.4	175.2	272.5	15.6	288.1	39.8	5.1	45.0	121.8	13.4	135.2	-150.7	-2.2	-152.9
V. Преки инвестиции: вътрешнофинансиран кредитиране	341.3	10.8	352.0	569.4	29.4	598.8	124.6	7.4	132.0	566.2	15.4	581.5	-3.2	-14.0	-17.2
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ (I+II+III+IV+V)	619.9	81.5	701.3	1310.6	115.3	1425.8	338.8	78.8	417.6	1047.7	100.1	1147.9	-262.8	-15.2	-278.0

Дългосрочен външен дълг⁶	582.5	81.4	664.0	1088.5	112.0	1200.4	281.9	78.8	360.6	884.9	97.0	982.0	-203.5	-14.9	-218.5
Краткосрочен външен дълг	37.4	0.0	37.4	222.1	3.3	225.4	56.9	0.0	56.9	162.8	3.1	165.9	-59.3	-0.3	-59.5
Външен дълг на публичния сектор	78.5	65.4	143.9	215.4	67.1	282.5	102.7	66.2	168.8	168.5	68.0	236.5	-46.9	0.9	-46.0
Външен дълг на частния сектор	541.4	16.1	557.5	1095.1	48.2	1143.4	236.1	12.6	248.7	879.2	32.1	911.4	-215.9	-16.1	-232.0
Револвирани кредити ⁷	407.8	3.0	410.8	1230.0	7.0	1237.0	420.0	2.9	422.8	1063.3	5.3	1068.6	-166.8	-1.6	-168.4
Търговски кредити ^{7,8}	33.3	0.0	33.3	41.1	0.0	41.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-41.1	0.0	-41.1

¹ Фактически плащания.

Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ за ревизите и изискванията на ЕЦБ относно ревизите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари – февруари 2019 г. са ревизирани.

С отчета за април 2019 г. предстои ревизия на данните за януари – март 2019 г.

Данните са преизчислени в евро по средномесечен курс на съответните валути.

² Източник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* – предварителни данни за март 2019 г. към 7 май 2019 г.

Не са включвани плащанията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Плащания на главници и лихви по държавните ценни книжа, емитирани от правителството на вътрешния и на международните пазари, притежавани от нерезиденти.

Поради прилагането на резидентния принцип плащанията по външния дълг се намаляват с плащанията по ценните книжа, емитирани от правителството на международните финансомонетни пазари и притежавани от резиденти.

Нетното нарастване на размера на държаните от резиденти облигации по външния дълг през отчетния месец представлява нетно намаление на задълженията към нерезиденти.

⁴ По данни от банките.

⁵ Включват се извършени плащания на главници и лихви по кредити (без вътрешнофинансиран кредит), декларири и отчитани периодично в БНБ, и плащанията по държавногарантирания дълг.

⁶ Задълженията по преки инвестиции се включват в обслужването на дългосрочния външен дълг в съответствие с т.3.14 и 7.5 на *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2003 г. (*External Debt Statistics Guide for Compilers and Users*, IMF 2003).

⁷ Данните не се включват в таблиците *Обслужване на брутния външен дълг*.

⁸ Нетното нарастване на размера на получените търговски кредити през отчетния месец се отразява в таблици *Получени кредити и депозити* (приложения 11 и 12), а нетното намаление – в таблици *Обслужване на брутния външен дълг* (приложения 13 и 14).